

Verantwoording Objectlessen – hoe, wat en waarom?

Objectlessen

Objectlessen gaan uit van het ‘meervoudige leren’. Dat wil zeggen: leren gebeurt niet alleen door horen, maar ook door zien en doen. Een kind leert het beste wanneer alle zintuigen zoveel mogelijk worden ingeschakeld. Hoe meer iemand met zijn hele bestaan bij het leren betrokken is, hoe beter het geleerde zal bekliven.

In de tijd van de Bijbel werd er vaak op deze wijze geleerd. Denk aan de offerdienst uit het Oude Testament: kinderen zagen dit en roken dit. Maar ook bij heel veel feesten werd een beroep gedaan op alle zintuigen: een lam eten, bloed aan de deurpost, vragen stellen, een loofhut bouwen, gedenkstenen oprichten. Profeten ondersteunden hun woorden vaak met concrete voorwerpen en ook de Heere Jezus gebruikt voorbeelden uit het dagelijkse leven om mensen iets duidelijk te maken. Als gevolg van het Verlichtingsdenken (het verstand op de troon) is de huidige westerse cultuur veel van dit meervoudige leren kwijtgeraakt. Inmiddels zijn velen zich hiervan bewust en komt dit meervoudige leren meer en meer terug.

Geoorloofd?

De vraag wordt soms gesteld of het wel goed is om dagelijkse voorbeelden te gebruiken om geestelijke dingen uit te leggen. ‘Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet’ (Job 36:26). Menselijk verstand schiet tekort om de grootheid van God en Zijn werk te doorgronden. Toch is het de opdracht van een mens om te onderzoeken wat de Heere in Zijn Woord zegt. Daarbij is het soms juist nodig om iets uit het leven van alledag als voorbeeld te gebruiken. Een dominee heeft het al vaak genoeg gemerkt dat alledaagse voorbeelden kinderen kunnen helpen, wanneer hij iets uit Gods Woord probeert over te dragen. Daarbij is elke predikant zich ervan bewust dat een praktijkvoorbeeld slechts een flauwe afspiegeling is van wat hij geestelijk wil uitleggen. Een voorbeeld uit het natuurlijke leven gaat altijd wel ergens mank wanneer de vergelijking wordt getrokken naar het geestelijk leven. Alles uit het voorbeeld is nooit één-op-één kopieerbaar. Dit is echter geen argument om het gebruik van dagelijkse voorbeelden maar achterwege te laten. Het kan een instrument in Gods hand zijn om aardse mensen meer over Gods Koninkrijk duidelijk te maken.

Bijbels

In de Bijbel wordt veel gebruik gemaakt van voorbeelden uit het alledaagse leven om mensen meer te leren over God. Bij het onderwijs in Israël werden geestelijke dingen heel vaak verduidelijkt door beelden, verhalen en vergelijkingen. In het Nieuwe Testament is dat niet afgedaan. De preken van Johannes de Doper waren doordrongen van beeldende taal, denk aan de bijl aan de wortel van de bomen, het doorzuiveren van de dorsvloer, de wan in de hand. Ook de Heere Jezus zoekt aansluiting bij Zijn hoorders door gebruik te maken van beelden en vergelijkingen. Hij sprak bijvoorbeeld over zout, een lichtend licht, de splinter en de balk in het oog. Dergelijke voorbeelden gebruikte Hij ook voor hele wezenlijke geloofszaken. Wie zou het sterven en de opstanding van de Heere Jezus durven vergelijken bij een stervend tarwegraan, als Hij niet zelf in Johannes 12:24 had gezegd: ‘Voorwaar,

voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort'?

Bijbellev

Kinderen in de basisschoolleeftijd staan in godsdienstpsychologisch opzicht voor de taak om de Bijbel te verbinden met het eigen leven - in afhankelijkheid van Gods zegen. Gods opdracht in Deuteronomium 6 en op vele andere plaatsen in de Bijbel is duidelijk:

'En deze woorden die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken als gij in uw huis zit, en als gij op de weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat. Ook zult gij ze tot een teken binden op uw hand, en zij zullen u tot voorhoofdspannelsen zijn tussen uw ogen. En gij zult ze op de posten van uw huis, en aan uw poorten schrijven'.

Deze teksten wijzen op drie dingen:

1. Gods Woord in het hart van de opvoeders/onderwijzers. Kinderen zien hoe wij als volwassenen met het Woord omgaan. Ze voelen of Gods Woord een dierbaar boek voor ons is geworden omdat we Gods stem erin hebben gehoord en Christus erin hebben gezien. Ze merken of we zelf uit dat Woord leven.

2. Gods Woord inscherpen bij onze kinderen.

-Bijbellez

-Bijbelleren. Bijbelteksten leren, Bijbelse namen en feiten, Bijbelse vragen, Catechismus, Tien Geboden, Twaalf artikelen, Volmaakte gebed...

3. Gods Woord verbinden met het dagelijkse leven.

-Bijbellev

De Joden nemen deze verzen letterlijk. Daarom dragen ze riemen om hun arm en hand, een kastje tussen de ogen, een kokertje aan de deurpost... Matthew Henry schrijft: 'Voor de Joden is dit bevel naar de letter verplichtend, voor ons naar de bedoeling, namelijk dat wij door alle mogelijke middelen bekend moeten worden met Gods Woord'.

De kanttekenaren zeggen bij deze verzen: 'Gij zult alle middelen gebruiken om Gods Woord in gedachten te houden en ze je kinderen voor ogen te stellen om daarnaar te leven'.

Conclusie objectlessen

En daarom: schakel zoveel mogelijk zintuigen in om Gods Woord zo dicht mogelijk aan kinderharten te leggen. Laten we ons niet beperken tot de oorpoort (luisteren), maar met behulp van meerdere zintuigen bezig zijn om Gods Woord in te scherpen.

Allen die met dit materiaal gaan werken: Gods onmisbare zegen toegewenst. Mensen mogen planten en natmaken - en hebben de verantwoordelijkheid om daarin te doen wat ze kunnen - , maar het is de Heere die de wasdom geeft (1 Korinthe 3). Werp dan maar het brood uit op het water (Prediker 11) biddend om Zijn zegen.